

MATTHIAS DIEPENDAELE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 161 van 8 januari 2026

van **ANKE VAN DERMEERSCH**

- 1, 2. De faillissement statistieken lopen met ongeveer 1 maand vertraging. Een steeds up-to-date weergave (week, maand, sector, regio, verlies van FTE, verlies van part time, banenverlies, ...) is te vinden op <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/faillissementen>. Data betreffende 2026 zal binnen enkele weken beschikbaar zijn (wekelijkse faillissementen).
3. Deze vraag dient beantwoord te worden via de bevoegde Minister van Werk.
4. De laatst beschikbare data (KSZ via Statbel) loopt tot 2023. Tussen 2022 en 2023 kwamen er netto 103.977 zelfstandigen bij. Onderstaande tabel geeft de sectorale verdeling weer naar 21 sectoren.

Activiteitssector (NACE)	Toename/afname aantal zelfstandigen (2023 t.o.v. 2022)
A Landbouw, bosbouw en visserij	1548
B Winning van delfstoffen	6
C Industrie	4049
D Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	159
E Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	117
F Bouwnijverheid	16108
G Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	12544
H Vervoer en opslag	2855
I Verschaffen van accommodatie en maaltijden	5427
J Informatie en communicatie	6456
K Financiële activiteiten en verzekeringen	1503
L Exploitatie van en handel in onroerend goed	5476
M Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	25977
N Administratieve en ondersteunende diensten	6039
O Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	17
P Onderwijs	1161
Q Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	8433
R Kunst, amusement en recreatie	2862
S Overige diensten	3073
T Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	38
U Extraterritoriale organisaties en lichamen	1
X Nace onbekend	148
Algemeen totaal	103997

Bron: Statbel (2026)

5. Deze vraag dient beantwoord te worden via de bevoegde Minister van Werk.

6. Deze vraag dient beantwoord te worden via de bevoegde Minister van Werk.
7. Deze vraag dient beantwoord te worden via de bevoegde Minister van Werk.

Via het federale portaal:

<https://werk.belgie.be/nl/themas/herstructurering/collectief-ontslag/statistieken-betreffende-herstructureringen> kan u statistieken terugvinden over betreffende herstructureringen en collectieve ontslagen, alsook statistieken over het geaffecteerde personeel.

8. Deze vraag dient beantwoord te worden via de bevoegde Minister van Werk.
9. De cijfers (Statbel - KBO) betreffen de btw-plichtige ondernemingen en lopen momenteel tot en met 2024. Onderstaande tabel geeft het aantal oprichtingen, schrappingen en het netto-saldo weer voor Vlaanderen.

Jaar	Aantal oprichtingen (Vlaanderen)	Aantal schrappingen (Vlaanderen)	Netto-groei (Vlaanderen)
2020	67.026	38.475	28.551
2021	73.624	41.459	32.165
2022	82.494	47.948	34.546
2023	74.050	53.295	20.755
2024	70.712	58.445	12.267

Bron: Statbel (2026) op basis van KBO

10. De jaarlijkse faillissementscijfers zijn beschikbaar op nationaal, gewestelijk, arrondissement en gemeentelijk niveau via Statbel. De vraag betreffende de concentratie van werkloosheid dient via de bevoegde Minister van Werk beantwoord te worden.
11. De Vlaamse Regering erkent de aanhoudende onzekerheid bij ondernemingen en werkenden door conjuncturele schokken en structurele transitie (energie, digitalisering, demografie). Zij neemt maatregelen om de voorspelbaarheid en economische weerbaarheid te versterken via (1) vereenvoudiging van regelgeving en vermindering van administratieve lasten, (2) versterking van competitiviteit en investeringszekerheid, in het bijzonder voor de industrie, (3) een beheersbare en betaalbare energietransitie, (4) een arbeidsmarktbeleid dat inzet op activering, matching en 'van werk naar werk', en (5) gerichte ondersteuning van kmo's en zelfstandigen via bestaande instrumenten voor opleiding, advies, innovatie en digitalisering.
12. De Vlaamse Regering volgt de evolutie van faillissementen nauwgezet op. Hoewel het juridisch kader inzake faillissementen en insolventie federaal bepaald wordt, neemt Vlaanderen sinds 2024 maatregelen om faillissementen zoveel mogelijk te voorkomen en de impact ervan te beperken. Vlaanderen zet in op vroegdetectie en begeleiding van ondernemers in moeilijkheden, onder meer via structurele ondersteuning van DYZO (economische, juridische en psychosociale begeleiding en doorverwijzing). Daarnaast wordt gewerkt aan versterking van de weerbaarheid van kmo's via ondernemersondersteuning en betere toegang tot financiering (o.m. via PMV-instrumenten zoals de winwinlening). Voor werknemers die getroffen worden door faillissementen of herstructureringen wordt ingezet op snelle heroriëntering en 'van werk naar werk' via VDAB-begeleiding en gerichte matching naar knelpuntvacatures. De effecten worden opgevolgd via output- en outcome-indicatoren (bereikte dossiers, trajectresultaten, hertewerkstelling), en via KPI's in subsidiëring van partners. Een rechtstreekse causale link met het totale faillissementsniveau is moeilijk, gezien de invloed van exogene elementen op de

economie, maar Vlaanderen kan wel meetbaar sturen op preventie, begeleiding en snellere re-integratie.

13. De Vlaamse Regering evalueert haar beleid inzake ondernemersondersteuning via een combinatie van continue monitoring, periodieke beleidsevaluaties en bijsturing van instrumenten waar nodig. Daarbij wordt gewerkt met zowel output- als outcome-indicatoren, zodat niet enkel het bereik van maatregelen wordt opgevolgd (bv. aantal aanvragen/dossiers, budgetopname, doelgroepbereik), maar ook de mate waarin instrumenten bijdragen aan ondernemerscompetenties, innovatie en economische weerbaarheid. Het Departement WEWIS ondersteunt dit via beleidsopvolging en -evaluatie, en maakt ook werk van transparantie over lopende en afgeronde evaluaties.

Voor de uitvoering en opvolging wordt onder meer gebruikgemaakt van het instrumentarium van VLAIO (advies, opleiding, subsidies en financiering), waarbij de werking en resultaten systematisch worden gemonitord. Daarnaast wordt het beleid geplaatst in een breder kader van strategische monitoring van competitiviteit en innovatie, onder meer via indicatoren en analyses die ook door VARIO worden gehanteerd voor benchmarking en beleidsadvies. De Vlaamse Regering koppelt deze opvolging aan de reguliere begrotings- en beleidscyclus (BBT), en stuurt instrumenten bij wanneer de evaluaties of economische context aantonen dat dit aangewezen is.

14. Deze vraag dient via de bevoegde Minister van Werk beantwoord te worden.
15. Deze vraag dient via de bevoegde Minister van Werk beantwoord te worden.
16. Deze vraag dient via de bevoegde Minister van Werk beantwoord te worden.
17. Deze vraag dient via de bevoegde Minister van Werk beantwoord te worden.
18. Deze vraag dient via de bevoegde Minister van Werk beantwoord te worden.
19. De Vlaamse Regering erkent dat zelfstandigen en kleine ondernemingen kwetsbaar zijn voor opeenvolgende schokken door beperkte buffers en hoge kosten- en financieringsdruk. Daarom zet zij in op (1) vroegdetectie en begeleiding van ondernemers in moeilijkheden om uitval te vermijden waar herstel mogelijk is (o.a. via partners zoals DYZO), (2) betere toegang tot financiering en versterking van buffers via PMV-instrumenten, (3) ondersteuning van energie-efficiëntie en transitie-investeringen die de structurele kostendruk verlagen, (4) versterking van competenties, digitalisering en cybersecurity via opleiding en advies (o.a. kmo-portefeuille), en (5) administratieve vereenvoudiging en rechtszekerheid. De Vlaamse Regering monitort de effectiviteit via uptake van maatregelen, begeleide trajecten en indicatoren rond continuïteit en investeringsactiviteit.
20. De Vlaamse Regering zorgt ervoor dat haar economisch beleid voldoende toekomstgericht is door digitalisering, automatisering en de energietransitie expliciet te verankeren in het industrie-, innovatie- en ondernemersbeleid. Daarbij wordt ingezet op een combinatie van strategische prioriteiten, gerichte steunmaatregelen en systematische opvolging van resultaten. De focus ligt op het versterken van de productiviteitsgroei, de competitiviteit en de weerbaarheid van de Vlaamse economie, met bijzondere aandacht voor de industriële kern en het brede kmo-weefsel.

a) Digitalisering en automatisering

Via het innovatie- en industriebeleid stimuleert Vlaanderen de toepassing van sleuteltechnologieën zoals AI, data, cybersecurity en automatisering, onder meer via instrumenten van VLAIO, samenwerking met kennisinstellingen en ondersteuning via het clusterbeleid. Voor kmo's blijft toegang tot advies, opleiding en begeleiding belangrijk, zodat digitalisering effectief leidt tot hogere productiviteit en een sterker concurrentievermogen.

b) Energietransitie en industriële transformatie

De Vlaamse Regering zet via de Klimaatsprong en aanverwante trajecten in op een competitieve transitie naar klimaatneutraliteit, met aandacht voor industriële verankering en investeringszekerheid. Daarbij wordt gewerkt aan randvoorwaarden zoals infrastructuur, betaalbare energie en versnelling van strategische transitieprojecten (o.a. energie-efficiëntie, elektrificatie en koolstofarme processen), zodat ondernemingen hun investeringsplannen in Vlaanderen kunnen realiseren.

c) Ondernemers- en financieringsbeleid als hefboom voor transitie-investeringen

Via PMV en Vlaamse financieringsinstrumenten wordt de toegang tot financiering ondersteund, ook in een context van hogere rente en verhoogde onzekerheid. Dit ondersteunt ondernemingen om noodzakelijke investeringen in transitie, innovatie en productiviteit toch te kunnen uitvoeren.

d) Competenties en arbeidsmarkttransities

De Vlaamse Regering koppelt economische transitie aan een arbeidsmarktbeleid dat inzet op activering, matching en opleiding, in samenwerking met VDAB en de relevante partners. Dit moet ervoor zorgen dat ondernemingen toegang behouden tot kritieke profielen en dat werknemers sneller kunnen doorstromen naar toekomstgerichte jobs.

Een meer diepgaand antwoord betreffende Competenties en arbeidsmarkttransities dienen via de bevoegde Minister van Werk beantwoord te worden.

e) Meetbare doelstellingen en opvolging

De Vlaamse Regering bewaakt de voortgang via meetbare indicatoren die aansluiten bij bestaande rapportering en monitoring, waaronder:

- Innovatie en O&O (zoals O&O-intensiteit, innovatie-output en deelname aan innovatieprogramma's);
- Digitalisering (digital maturity, adoptie van digitale toepassingen en cybersecurity-weerbaarheid, in het bijzonder bij kmo's);
- Energie- en klimaattransitie (energie-efficiëntie, elektrificatie, emissiereductie en voortgang van industriële transitieprojecten);
- Arbeidsmarkt en competenties (werkzaamheidsgraad, knelpuntvacatures, deelname aan opleiding/omscholing)
- Productiviteit en investeringen (arbeidsproductiviteit, investeringsactiviteit en exportprestaties in strategische waardeketens).

Op deze manier garandeert de Vlaamse Regering dat het economisch beleid niet enkel inspeelt op kortetermijnontwikkelingen, maar structureel gericht blijft op competitiviteit, innovatie en duurzame groei in een snel veranderende economie.

21. De Vlaamse Regering bewaakt de coherentie tussen het economisch beleid, het arbeidsmarktbeleid en het onderwijsbeleid vanuit de strategische prioriteiten van het Vlaamse Regeerakkoord en via structurele afstemming binnen de Vlaamse Regering.

Daarbij wordt erover gewaakt dat maatregelen inzake competitiviteit, ondernemerschap, innovatie en industrie ingebed zijn in een breder kader dat ook rekening houdt met de randvoorwaarden op vlak van competenties en inzetbaarheid.

Om die samenhang verder te versterken, worden de relevante Vlaamse beleidsprogramma's en instrumenten geïntegreerd binnen het Vlaams Competitiviteits- en Productiviteitsplan (VCPA). Dit plan fungeert als richtinggevend kader om acties rond innovatie, digitalisering, industriële transitie en ondernemerschapsbeleid coherent te bundelen, en de onderlinge consistentie met de beleidshefbomen inzake onderwijs en werk te bewaken, met het oog op een structurele versterking van de Vlaamse productiviteit en competitiviteit.

De belangrijkste structurele drempels situeren zich bij de krapte en mismatch op de arbeidsmarkt (tekorten in technische, digitale en industriële profielen), de te trage diffusie en schaalvergroting van innovatie en digitalisering in het brede kmo-weefsel, en de uitdaging om de energie- en klimaattransitie te realiseren zonder verlies aan competitiviteit en industriële verankering (betaalbare energie, infrastructuur en vergunningen). Daarnaast blijven ook investeringonzekerheid, stijgende kosten en administratieve complexiteit factoren die de snelheid van transformatie en productiviteitsgroei afremmen.